

mindelige Statsforvaltning, som man troede uden Skade kunde tillægges den. Man har upaatvivselig oprindeligt paatænkt at ville have en skarp Adskillelse imellem hvad man kunde kalde den kommunale Lovgivning og Bestyrelsen i Communen; man har villet give Raadet den egentlige Lovgivning, og ved Siden deraf etablere en særlig Bestyrelse; men derved er man kommen ind paa et meget vanskeligt Gebeet. Det er meget langt fra, at jeg skulde misbillige den Tanke, der ligger til Grund derfor; men den er unægtelig, efter min Mening, vanskelig at gennemføre. Formodentlig ifølge den Forbindelse, som ved de fleste af vore nærværende kommunale Institutioner allerede er tilstede mellem disse tvende Virksomheder, har man derfor strax fra Begyndelsen af overdraget Communalraadet, ved Siden af den lovgivende Magt, tillige en meget væsentlig og, saavidt jeg kan skjønne, den væsentligste Deel af den udøvende Magt, ligesom noget lignende er skeet med Hensyn til de større Dele, hvori man har opløst Landet. Ogsaa her har man troet, at det Væsentligste vilde være at faae store Raad, i hvis Hænder man med Tillid kunde lægge alle hine Deles Anliggender; man har atter her villet lade Raadet have den lovgivende Magt, og villet have en særlig Regjering, som stod udenfor det; men man er ogsaa atter her kommen ind paa den samme Klippe, som ved Bestemmelserne om Communernes Bestyrelse, idet man ogsaa her ikke behørigen har kunnet skjelne mellem den lovgivende Deel af Styrelsen og den udøvende, thi ogsaa her har man givet Raadet hele Controlsen, hele Tilsynet, og, saavidt jeg skjønner, virkelig i det Væsentligste tillige hele den udøvende Magt, og Bestyrelsen er bleven ligefrem dets Tjener. Endelig har man troet — jeg maa tilstaae, jeg veed ikke, af hvilken Grund, og det er mig heller ikke endnu klart —, fremfor Alt ikke at maatte binde den frie Udvikling af de kommunale Kræfter med for meget Tilsyn fra Statens Side, og man har derfor upaatvivselig været tilbøielig til at troe, at dette Tilsyn væsentligt burde bestaae i at træde til ex post facto, ved Meddelelser derom til Rigsdagen, for at der senere kunde træffes Foranstaltninger, hvis

der viste sig noget Urigtigt i Communernes Bestyrelse. Dette er upaatvivselig de Grundtræk, som oprindeligt synes at have forebævet den ærede Forslagsstiller. Saaledes imidlertid, som Forslaget nu foreligger, er det blevet ikke uvæsentligt modificeret; men jeg tilstaaer, at jeg maa troe, at det derved er blevet endnu meget mindre klart, end det oprindeligt var, uagtet jeg troer, at det, selv i dets oprindelige Skikkelse, var mindre klart end de kommunale Bestemmelser, vi for Liden have, ihvorvel disse virkelig i nogle Punkter, det nægter jeg ingenlunde, lide af meget betydelig Uklarhed. Saaledes som Forslaget nu foreligger, har man opstillet disse Landskredse med deres Landskhøveding i Spidsen; man har opstillet Bettingelser for Valgret og Valgbarhed, og er endelig kommen til det særdeles vanskelige Punkt med Hensyn til Myndighedens Fordeeling, et Punkt, som unægteligt er det vanskeligeste i Forholdet, og som maa ansees for at være Kjernen i hele Forslaget, men hvilket forekommer mig endnu, saaledes som der allerede er paavist af et æret Medlem, at være meget uklart; dog, jeg skal senere komme tilbage dertil. Man har overhovedet ladet det Hele træde mindre skarpt frem, man synes at have udslettet Alt, hvad der kunde springe meest i Øinene, og er saaledes kommen til det Forslag, der nu foreligger her, men, som jeg ikke for Diebliffet skal gennemgaae i dets Enkeltheder, efterdi jeg helst tilbiger vil komme tilbage dertil. Jeg vilde nemlig først tillade mig at benytte nogle af de Dplysninger, som vi have været saa heldige under Discusstionens Løb at erholde, og da navnlig af den ærede Rigsdagsmand for Holbæk Amts 2det District (Tscherning). Der blev nemlig af ham under Discusstionen igaar fremført, at denne Sag, hvormed vi her beskæftige os, var den Forsatning, som vi skulde give os; han stillede derved Sagen paa et eiendommeligt Standpunkt, men dette falder dog ganske rigtigt sammen med, hvad den ærede Forslagsstiller igaar anførte, idet han nemlig kaldte disse Dele, hvori Forslaget opløser Landet, Statsdele. Sagen har herved, hvad jeg tilstaaer, jeg fra først af ikke havde tænkt mig, faaet Udseende af, at det er en Forsatning, og det ikke blot for det egentlige Danmark, men